

**İSLAHI HAYVANAT KANUNUNUN 28 NCI MADDESİNİN TADİLİ HAKKINDA (1/81) NUMARALI
KANUN LÂYİHASI VE ZİRAAT VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI**

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet

Müsteşarlığı

Adet : 6/1406

11.4.1927

Büyük Millet Meclisi
Riyaseti Celilesine

İslahı Hayvanat Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında Ziraat Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 13 Şubat 1927 tarihli içtimalında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun layihasıyla esbabı mucibeyi havi tezkerenin musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekîf
İsmet

Esbabı Mucibe

Uzun senelerden beri ihmal ve lâkaydiye terk olunan ve bu yüzden kemmiyete ve keyfiyete dıçarı terreddi olan uruku muhtelifi hayvaniyemizin esaslı surette islahı cinsleriyle teksirlerine birinci derecede atfı ehemmiyet eden Hükümeti Cumhuriyemiz bu vadedeki faaliyete esas olmak üzere 7 Haziran 1926 tarihli ve 904 numaralı İslahı Hayvanat Kanununu tedvin edip, bu bapta ihzarata başladığı malûmu samileridir. Vekâleti acizi islah ve teksiri hayvanatı teşvik için memleketimizdeki damızlık hayvan teksircilerine alelittlak hayvan yetiştiricilerini ve bu hususta hükümetten müzaheret bekleyen sürü ashabını teşvik ve himaye maksadıyla mezkûr Kanuna birtakım müsaadat, mükâfat ve madalyalar ve takdimnameler itası gibi teşvikat hususunda şayanı kayıt ve tezkâr mevad vaz olunmuş ve 1927 senesinden itibaren de her vilayette islah ve teksiri hayvanat için lazım gelen tariki faaliyet tebliğ ve irae olunmuştur.

Kanunun damızlık hayvan yetiştiricilere bahşettiği imtiyazdan bulunan ve kanunun 28 nci maddesini teşkil eden (Emlâki millîye meyanında bulunan meralar damızlık hayvan yetiştirenlere ve bu maksatla teşekkül eden şirketlere tercihan icar edilir.) Kayındaki müsaadeden istifade etmek isteyen Eskişehir Vilâyetinin Çifteler Nahiyesi İhsaniye Karyesinden Çakır Hasan Ağa nam damızlık yetiştirici ta-

rafından Vekâleti Aciziye muta istidanamede, bir sene müddetle tahtı isticarında bulunan «Kumarıcı ada» nam meranın müddeti isticarı hitame ermek üzere bulunduğru ve mezkûr mera hayvanatını raya kâfi isede hayvanat ve bakıcıların barınmasına muktazi mesakini mevcut olmadığı ve inşası halinde ise her sene icara vaz edilen meranın şahsı ahara verilmek mülâhazası bulunduğundan lâzım gelen imarat yapılamamakta ve mesakin inşa edilememekte olduğu bilbeyan mezkûr meranın on sene müddetle kendisine icar edilmesi ve tefvizi arazi Komisyonu tarafından ahaliye tevviz muamelesi yapılmadan bu hususun temin edilmesi talep ve rica edilmesi üzerine keyfiyet Maliye Vekâleti Celilesine arz edilmişti. Vekâleti mezkûreden emlâki millîye ifadesiyle mevruat 25/28 Kânunuevvel 1926 tarih ve 8152 numaralı tezkerede emlâki millîyenin bilmüzayede icarı kanunen muktazi olup, damızlık hayvan yetiştirenlere lüzümü olan meraların bilâ müzayede icar edileceği hakkında gerek İslahı Hayvanat Kanununda gerek kavanini sairede bir kayıt ve sarahat olmadığı ve damızlık hayvan yetiştirmek mahiyeti hususiyeyi haiz bulunmadığından müzayede ve münakaşa ve İhalat Kanununun 118 nci maddesinin (Z) fıkrasındaki istisnaların dairei şumulüne giremeyeceği bildirilmiştir. Şu hale nazaran İslahı Hayvanat Kanununun 28 nci maddesinin müzayede ve münakaşa ve İhalat Kanunu ile tearuz ettiği ve her ne kadar İslahı Hayvanat Kanunu müzayede ve münakaşa ve münakaşa ve İhalat Kanununun muahhar ve kanunu vazıdan maksadın bu gibi kuyut ve şurutu maliyeden istisna edilmek gayesi kastedilmiş isede Maliye Vekâleti Celilesi mevcut kavanini maliyeye istinaden damızlık hayvan yetiştirmeyi bir mahiyeti hususiyeye telâki etmeyip, icardaki hakkı tercihi kabul etmemesine binaen İslahı Hayvanat Kanununun maruz 28 nci maddesi mefhumu manasız ve mühmel kalmakta bulunmuştur. Müstedi öteden beri damızlık hayvan yetiştirmekle meşgul memleketimizde medarı iftihar fiili vekâleti acizice adetleri sayılabilen mahdudümlük tar damızlık yetiştiricilerinden olarak tanınmış zevattan bulunduğundan bu gibilerin pek muhik olan arzularının işafi elzem ve millet ve hazine namına daha nafi olacağından salifülarz İslahı Hayvanat Kanununun 28 nci maddesinin (Emlâki millîye meyanında

bulunan meralar damızlık hayvan yetiştirenlere ve bu maksatla teşekkül eden şirketlere pazarlıkla ve muayyen müddetle tercihan icar edilir. Ancak, işbu yetiştiricilerle şirketlerin faaliyeti Ziraat Vekâletince tasdik olunmalıdır) tarzında tadili zaruri görülmüştür. Tasvibi samilerine iktiran ettiği takdirde mezkûr maddenin şekli maruzda tadili hususunun Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine arzı istirham olunur efendim.

16 Kânunusani 1927
Ziraat Vekill
Mehmet Sabri

Türkiye Büyük
Millet Meclisi
Ziraat Encümeni
Karar Numarası : 9
Esas Numarası : 1/81

18.1.1928

Ziraat Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

İslâhı Hayvanat Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkındaki Lâyihai Kanuniye Encümenimizce müzakere ve tetkik edildi.

Lâyihai Kanuniyenin esbabı mucibesinde bertafsil izah kılındığı veçh üzere kanunu mezkûrun 28 nci maddesi mevzubahis meraların islah ve imarını ve onlardan matlup gayeyi kâfil olmadıktan tadili hususu esas itibarıyla Encümenimizce de muvafık görülmüş isede azami icar müddetinin maddede tasrihine ve bu suretle Hükümetin hukuku tasarrufiyesinin uzun müddet iptal edilmiş olmamasına karar verilmiştir. Riyaseti Celileye takdim kılındı.

Reis	Mazbata Muharriri
Adana	Mardin
Zamir	Azami müddetin on sene olmasına taraftarım.
	Ali Rıza
Kâtip	Aza
Manisa	Bolu
Yaşar	Şükrü Bey
	İmzada bulunmadı
Aza	Aza
Tokat	
Süreyya Tevfik Bey	
İmzada bulunmadı.	
Aza	Aza
Konya	Mardin
Ahmet Hamdi	Nuri

Aza
Manisa
Mehmet Kâni

Aza
Yozgat
Azami müddetin on sene
olmasına taraftarım.
Tahsin

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Mazbata Numarası : 82
Esas Numarası : 1/81

Bütçe Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

İslâhı Hayvanat Kanununun 28 nci maddesinin (1) tadili hakkında geçen sene Başvekâletten varit olup, Ziraat ve Bütçe Encümenlerine havale buyurulan ve Ziraat Encümenince tetkik edilmekle beraber devrenin hitamı dolayısıyla kalmış olan lâyihai kanuniye bu sene Ziraat Encümenince yeniden tetkik olunup Encümenimize tevdi edilmekle tetkik ve müzakere olundu.

Lâyihaya merbut esbabı mucibe nazarı itibare alınarak lâyihanın esas itibarıyla kabulü Encümenimizce de tasvip edilmekle beraber birinci maddedeki şekli tadil birçok ihtimalatı varit gösterdiğinden ona göre maddenin yeniden tertibi Encümenimizce lüzumlu görülmüş ve bu suretle tadilen hazırlanan Lâyihai Kanuniyenin Heyeti Celileye arzına karar verilmiştir.

7 Mayıs 1928

Reis
Edirne
Şakir
Kâtip
Kütahya
Niyazi Asım
Aza
Erzurum
Nafi Atuf
Aza
Sivas
Remzi
Aza
Bursa
Muhlis

Reis Vekili
Burdur
Salih Vahit
Aza
Erzurum
Aziz
Aza
Elâziz
Hasan Tahsin
Aza
Samsun
Adil
Aza
Aydın
Mühendis Mithat

(1) 28 nci maddede - Emlâki milliye meyanında bulunan mer'alar, damızlık hayvan yetiştirenlere ve bu maksatla teşekkül eden şirketlere tercihan icar edilir.

Aza	Aza
Niğde	Niğde
Mehmet Ata	Faîk
Aza	Aza
İsparta	Ankara
Mükerrem	Mehmet İhsan

Hükümetin Teklifi

7 Haziran 1926 tarih ve 904 numaralı İslâh Hayvanat Kanununun 28 nci maddesini muaddel madde Kanuniye

Madde 1. — 7 Haziran 1926 tarih ve 904 numaralı İslâh Hayvanat Kanununun 28 nci maddesi berveçhiati tadil olunmuştur :

İslâhı Hayvanat Kanununun 28 nci maddesi (Emlâki Millîye meyanında bulunan meralar damızlık hayvan yetiştirenlere ve bu maksatla teşekkül eden şirketlere pazarlıkla ve muayyen müddetle tercihan icar edilir. Ancak, işbu yetiştiricilerle şirketlerin faaliyeti Ziraat Vekâletince tasdik olunmalıdır.) tarzında tadil edilmiştir.

Madde 2. — İşbu Kanunun icrasına Ziraat, Maliye, Dahiliye, Adliye, Müdafaai Millîye Vekilleri memurdur.

	13 Şubat 1927
Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Millîye Vekili	Bahrîye Vekili
Recep	İhsan
Dahiliye Vekili	Hariciye Vekili
M. Cemil	Doktor Tevfik Rüşti
Maliye Vekili	Maarif Vekâleti Vekili
Mustafa Abdülhalik	Doktor Refik
Nafra Vekili	Ziraat Vekili
Behiç	Mehmet Sabri
Ticaret Vekili	Sihiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Ziraat Encümeninin Tadili

904 Numaralı İslâhı Hayvanat Kanununun 28 nci Maddesini Muaddel Layihai Kanuniye
Madde 1. — İslâhı Hayvanat Kanununun 28 nci maddesi berveçhiati tadil kılınmıştır :

Emlaki millîye meyanında bulunan meralar damızlık hayvan yetiştirenlere ve bu maksatla teşekkül eden şirketlere pazarlıkla ve azami yirmi sene müddetle tercihan icar edilir. Ancak, işbu yetiştiricilerle şirketlerin ehliyet ve faaliyeti İktisat Vekâletince tasdik olunur.

Madde 2. — İşbu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3. — İşbu Kanunun icrasına Adliye, Dahiliye, Müdafaai Millîye ve İktisat Vekilleri memurdur.

Bütçe Encümeninin Tadili

7 Haziran 1926 Tarih ve 904 Numaralı İslâhı Hayvanat Kanununun 28 nci Maddesinin Tadiline Dair Kanun Layihası

Birinci Madde — 7 Haziran 1926 tarih ve 904 numaralı İslâhı Hayvanat Kanununun 28 nci maddesi berveçhiati tadil edilmiştir.

(28 nci Madde — Emlâki milliyeden alınan meralar İktisat Vekâletince musaddak ehliyetnameyi haiz damızlık hayvan yetiştirici eşhas veya şirketler isticara talip bulundukça ahara icar edilemez. Bu kabil meraları isticara talip olan damızlık hayvan yetiştiricileri müteaddit oldukları zaman aralarında müzayede ve münferit olunca Maliye ve İktisat Vekillerinin muvafakati ile pazarlık usulü tatbik olunur.

İcar müddeti azami on senedir. Damızlık hayvan yetiştiriciler bu madde mucibince bilmüzayede veya pazarlıkla isticar eyledikleri merayı aynı evsafı haiz kimselere devir ve icar edebilirler. Ancak keyfiyeti devir ve icarın İktisat Vekâletince tasdik şarttır.)

İkinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Adliye, Müdafaai Millîye, Dahiliye, Maliye ve İktisat vekilleri memurdur.